

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד שמרית וולף

נגד

הנאשם

שלום חזן

ע"י עו"ד מיכאל עירוני, עו"ד שלום בן שבת

הכרעת דין (מכתב לפירסום)

1. כתב האישום (המתוקן בשלישית 23.1.19) מייחס לנאשם בארבעה אישומים ביצוע עבירות של מעשים מגונים בקטינים מתחת לגיל 16 שלא בהסכמה חופשית, לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) בזיקה לסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בשנים 2014-2018 שימש הנאשם, יליד 1954, כרב קהילה ובית הכנסת בירושלים. במסגרת זו נפגש הנאשם עם מספר קטינים: ה' ילידת 2006; י' יליד 2005; ת' ילידת 2009; א' יליד 2010. הקטינים הללו היו מגיעים לבית הכנסת כדי לעזור לנאשם בתחזוקת המקום וללמוד עמו.

באישום הראשון נטען כי ת' הגיעה, במועד לא ידוע במהלך התקופה, למשרד הנאשם בבית הכנסת כדי לעזור, הנאשם נעל הדלת והחל לגעת בה ולנשקה ללא הסכמתה. אחר כך הלכו לאולם בית הכנסת, שם הושיבה על ברכיו ונישקה בפניה ובלחייה ללא הסכמתה, ואז העמידה על שולחן, הוריד את חצאיתה, גרביוניה ותחתוניה, מנע ממנה להרימם ונישקה על איבר מינה. כאשר פלוני עבר ליד החלון, הנאשם סגר החלון, לקח את ת' לחדר נוסף בעזרת נשים, סגר הדלת, הושיבה על ברכיו ונישקה בפניה, הוריד בגדיה התחתונים ונישקה על לחייה. כאשר חדל, ת' הרימה בגדיה והשניים יצאו לעזרת נשים, הנאשם הלך לשירותים, חזר, הושיב את ת' על ברכיו כאשר רגליה פסוקות, רוכסן מכנסיו פתוח וחלק מאיבר מינו חשוף, אחר כך ניגב איבר מינו בחצאיתה. הנאשם שלח את ת' לחנות סמוכה לקנות מגבונים, וכאשר שבה, ניגב את חצאיתה, אחר כך נישקה שוב בלחי ובפה, נתן לה סכום כסף והזהירה שלא לספר לאף אחד את שאירע.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

במקרה נוסף נטען, כי הנאשם הזמין את ת' לביתו, הושיבה על ברכיו ונישקה בפיה ובלחייה ללא הסכמתה, הורה לה לקנות 2 גלידות ובשובה הושיבה על ברכיו, נישקה ולבסוף נתן לה 20 ₪. במקרה נוסף, אמר הנאשם לת', כי ייתן לה סכום כסף בתמורה לכך שתגשק אותו עשרות פעמים, וכך היה. במספר מקרים נוספים נישק הנאשם את ת' בפיה ובלחייה במשרדו ואמר לה שלא לספר לאיש. נטען כי את כל המעשים הללו עשה הנאשם לשם גירוי וסיפוק מיני.

באישום השני נטען, כי במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2018, כאשר י' שהה עם חברים במגרש משחקים, ביקש הנאשם מ' לבוא לנקות את בית הכנסת, י' נענה וכאשר סיים פנה למשרדו של הנאשם, שם אמר הנאשם ל' כי הוא אוהב אותו, נתן לו כסף עבור הניקיון, ועוד בונוס של 10 ₪ ונישקו על לחיו לשם גירוי וסיפוק מיני.

עוד נטען כי במהלך 2016-2018 הגיע י' למשרד הנאשם שסגר הדלת, הושיב את י' על ברכו, אמר לו לומר משנה בעל פה, נתן לו 20 ₪ ואז נישקו בלחי ובפה ללא הסכמתו. במקרה נוסף הגיע י' למשרד, הנאשם הושיבו בכוח על ברכיו, הכניס יד מתחת לבגדיו לגבו ומשם מתחת לתחתוניו ונגע באזור ישבנו, אחר כך נתן ל' כסף. במקרה נוסף ישבו השניים על כסאות וקראו משניות, הנאשם הושיב את י' על ברכיו ועל איבר מינו, והחל להתנועע כשהוא מחכך את איבר מינו הזקוף בישבנו של י' מעל הבגדים. הנאשם אמר ל' כי למד יפה ונתן לו 20 ₪. במקרים נוספים נישק הנאשם את י' בפיו ולחיו. נטען כי את כל המעשים הללו ביצע הנאשם לשם סיפוק וגירוי מיני.

באישום השלישי נטען, כי הנאשם התקשר לאמו של א' וביקש שיבוא לבית הכנסת, ובבואו הנאשם נעל דלת משרדו, נגע באיבר מינו של א' מעל למכנסיו, הכניס ידו לתוך המכנס ונגע באיבר מינו ואמר לקטין לא לספר לאיש.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

באישום הרביעי נטען, כי במהלך השנים 2016-2018 התקשר הנאשם לאמה של ה' וביקש שתבוא לעזור לו בבית הכנסת, ובבואה, סגר הנאשם את דלת המשרד, הושיב את ה' עליו, חיבק ונישק אותה על פיה וביקש שתנשק אותו, אך ה' סירבה, ואז ביקש שלא תספר דבר להוריה. במקרה נוסף, במשרדו, הכניס הנאשם את ידיו מתחת לחצאית של ה', מעל לגרביונים ומישש את ישבנה, אחר כך נתן לה כסף. במקרים נוספים נישק הנאשם את ה' כשהיא מנסה להדפו ממנה. נטען כי את כל המעשים הללו ביצע הנאשם לשם סיפוק וגירוי מיני.

2. **בתשובתו**, הכחיש הנאשם כי פגע מינית בקטינים.

באשר לאישום הראשון הודה הנאשם כי ת' הגיעה, כמו ילדים אחרים, שביקשו לנקות את בית הכנסת. הנאשם הכחיש כל המעשים והכוונות המיניות שיוחסו לו, ואישר כי מדי פעם נישק את ת' על הלחי כמו שנישק ילדים אחרים.

באשר לאישום השני, הודה הנאשם כי נתן ל' נשיקה בלחי ובנוסף של 10 ₪ בשל הניקוי המהיר, והכחיש כי עשה כן לשם גירוי או סיפוק מיני. כל שאר העובדות והטענות הוכחו.

באשר לאישומים השלישי והרביעי, הודה הנאשם כי הילדים הגיעו מדי פעם בשליחות האם וביקשו לעזור בניקוי בית הכנסת כדי לקבל סיוע כספי למשפחה, והיו מקרים בהם הנאשם התקשר לאם המשפחה וביקש לשלוח אחד מילדיה לעזור בניקוי. כל יתר העובדות והכוונות הוכחו.

רקע עובדתי ודיוני

3. א. הנאשם הינו רב קהילה, יושב ראש עמותה שבנתה בירושלים בית מדרש – ישיבה לצעירים, ישיבה תיכונית, בית כנסת.

ב. המשפחה ובה זוג הורים ו-7 ילדים – 4 בנות ו-3 בנים – עברה להתגורר סמוך לבית הכנסת לפני 6-7 שנים, אך הם קשורים לקהילה אחרת ומתפללים בבית כנסת אחר.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

- ג. אחד השכנים יצר קשר בין המשפחה לבין הנאשם, שנהג לחלק בחגי ישראל תלושים לרכישת מזון למשפחות נזקקות. במשך הזמן הקשר הלך והתהדק, הנאשם העמיד לרשות המשפחה ללא תשלום אולם השמחות בבית הכנסת לחגוג בת-מצווה לילדות המשפחה, ואף דאג כי אבי הילדים ירכוש תפילין השווים 2,000 ₪ תמורת 800 ₪ בלבד.
- ד. הנאשם נהג להעסיק ילדים בניקיון משני (איסוף נייר, סידור שולחנות וכיסאות) של בית הכנסת ובית המדרש ונהג לשלם להם עבור עבודתם 10-20 ₪, וכך העסיק גם כמה ילדים מהמשפחה. הנאשם אף עודד ילדים ללמוד ולשנן משניות והעניק להם עבור כך סכומי כסף פעוטים.
- ה. י" חגג בר מצווה והנאשם הגיע לאירוע לזמן מה ואף רקד עם חתן בר המצווה.
4. מספר ימים לאחר בר המצווה, פנה הנאשם בשעת ערב לאבי הילדים וביקש שישלח את י" לעזור בניקיון בית הכנסת. י", ששהה אז בכלביה סמוכה, הגיע לבית הכנסת וסייע בניקיון. למחרת ביקש האב מבנותיו לפנות לנאשם ולקבל כסף שהבטיח להן תמורת עבודת הניקיון. הבת ב' סרבה, נכנסה לחדר והתכסתה בשמיכה, מאנה לרדת ואמרה לאביה כי לא תלך, שכן הנאשם עושה דברים לא צנועים.
- ההורים החלו לשאול ולברר עם הילדים על המוצאות אותם עם הנאשם ושמעו מפהם דברים דומים.
5. עקב כך התייעץ האב טלפונית עם רב פלוני, שהציע לו לפנות לנאשם ולברר. ההורים, (כ) ו(א) והאם, הגיעו לנאשם למשרדו והטיתו בפניו רק את דבריה של ב'. על מה שנאמר במפגש קיימת מחלוקת. האב קיים התייעצות נוספת עם אותו רב פלוני וזה הפנה אותו לארגון הקרוי "עמודים בקהילה" – ארגון חרדי העוסק בתהליך טיפולי של נפגעים ופוגע – שם נפגשו בני המשפחה עם שני אנשים – גולדשמיט וויינברג – וסיפרו את קורותיהם עם הנאשם.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

6. מר ויינברג זימן את הנאשם למתני"ס בשכונה ולאחר שיחה הפנה אותו לפגישה עם פסיכולוג. הנאשם מימן עלות הפגישה הזו בסך 3,000 ש"ח, ואותו פסיכולוג הכין חוות דעת ומסרה לויינברג. בפגישה נוספת ב"עמודים בקהילה" נכחה גם אשת הנאשם. ואז ויינברג הציע לנאשם להתרחק לתקופה מבית הכנסת. הנאשם הסכים.
- לציין, אנשי "עמודים בקהילה" סרבו לפנייתו של המשטרה לבוא ולמסור עדות.
7. בתאריך 20.9.18 התקשר אבי הילדים ל"מרכז הגנה", סיפר טלפונית כי ילדיו נפגעו, התייעץ והתלבט אם להגיע למקום. רוני ליברמן, עובדת סוציאלית לחוק הנוער, קיימה עם ההורים שיחות חוזרות ונשנות כדי לשכנע להתחיל תהליך ברור ובדיקה מול הילדים, אך לדבריה האב חשש מתגובת הקהילה והשלכות על הילדים אם יחקרו. לבסוף, בתאריך 8.10.18 התייצבו בני המשפחה במרכז הגנה, הקטינים נחקרו על ידי חוקרי ילדים ומיד לאחר מכן החלה חקירת המשטרה.
- כתב האישום מבוסס על עדויות של ארבעה ילדים, ילדה נוספת (ב') נחקרה אף היא ואינה בכתב האישום, כיוון שתוקרת הילדים שרון ספז לא יכלה לקבוע את מהימנות סיפורה. כך גם נחקר הילד מ' שאינו נזכר בכתב האישום.
8. בבית המשפט העיד הקטין י' שלא בנוכחות פיזית של הנאשם. חוקרת הילדים לא אישרו לשלוש קטינות בנות המשפחה להעיד בבית המשפט, וחקירותיהן הוגשו באמצעות חוקרות הילדים קרן לונדון ושרון ספז. כמו כן העיד חוקר הילדים יובל פאטר שחקר את י'. בבית המשפט העידו גם הורי הילדים, עו"ס רוני ליברמן ממרכז הגנה, שלושה שוטרים. הנאשם העיד וכן עדי הגנה שלמה מגרה (גבאי בית הכנסת ושכן של המשפחה), אושרי בלחסן – עוזרו של הנאשם, אלירן ברקאי, משה כהן, שרון גאבלה, דוד שלמה פולק.
9. ב"כ המאשימה טענה כי עדויות הילדים אמינות, תמימות, ברורות, תומכות ומסייעות זו לזו. ב"כ הנאשם טענו כי כל עדות ועדות לכשעצמה איננה קוהרנטית ומבולבלת, העדויות זוהמו הן על ידי

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

ההורים והן על ידי שיח מתמשך בתוך המשפחה, המונע מרצון לנקום ולסחוט כספים, הילדים לא עומתו עם ראיות אחרות ובחקירות – הן של חוקרי הילדים והן המשטרתית – נמצאו מחדלים וכשלים.

האישום הראשון

10. אישום זה מבוסס על עדותה של ת' בת ה-9.8, שנחקרה על ידי חוקרת הילדים קרן לונדון (תקליטור ת/5; תמלול ת/5א; סיכום חקירה ת/5). לאחר צפייה בתקליטור וקריאת התמליל, אסקור תחילה את הדברים עליהם סיפרה.

כאשר נשאלה למה בני המשפחה הגיעו (למרכז הגנה) ענתה "בגלל ש... שאיש אחד נגע בנו". כיוון שנשאלה וענתה בלשון רבים, התבקשה לספר מה שהיה איתה והאם זה קרה פעם אחת או יותר. ענתה ת': "פעם אחת. אז... יש לו אולם, אז הוא לקח אותי לשיחה ואז... אני לא רוצה להגיד" (עמ' 6). ת' ביקשה שאמה תיכנס, החוקרת העירה שהיא מעדיפה לשמור על פרטיותה, הילדה הגיבה כי אימא יודעת, כי "אמרתי לה מה קרה", וכי ראשונה "אחותי אמרה ואחרי זה אני אמרתי. הוא אמר לא לגלות... אני לא יודעת מה היא [האחות] אמרה, אבל היא אמרה לה ראשונה". החוקרת שאלה מה קרה אחרי שהאחות סיפרה ראשונה לאם, ות' ענתה: "לא, כאן הוא לקח אותי (מצביעה) לאולם, ואז... ואז הוריד לי את הגרביונים" (עמ' 7), והוסיפה "אחרי זה הוא נישק במקום שאסור" (8/1). ת' הוסיפה כי אחותה אמרה לאבא, אך לא שמעה מה, ואז ההורים הלכו למשרד של הנאשם ואז "הוא [הנאשם] פיחד להגיד... כי הוא עשה את הדברים האלה ואז הוא פיחד" (8/34). ת' הצביעה היכן הנאשם נישק אותה בלחי ובפה, והבהירה כי מדובר ביותר ^{לחץ} אחד. פעם בביתו (כאשר אמר לה לקנות ארטיק אחד לה ואחד לו) "ופעם אחת... הוא לקח אותי, אני הלכתי אליו למשרד, ואז ואז הוא סגר את הדלת למעלה שלא יכנסו אנשים ושיראו מה, מה הוא עושה לי, אז מתי שאיש אחד רצה לבקש משהו, מישהו שמתפלל שמה רצה לבקש משהו אז, אז הוא מהר, הוא מהר הפסיק לגעת בי, ואחרי זה, אחרי זה האיש הזה הלך ואז הוא, הוא חזר לגעת בי, מה השעה?", והמשיכה כי הנאשם לקח אותה לעזרת נשים, אולי נעל כדי שאף אחד לא יכנס והוסיפה "אני יודעת למה הוא אמר לי לא לגלות, כי הוא מפחד... נישק אותי והוריד לי את התחתונים ואת הגרביונים" (עמ' 9) "ואז הוא הרים

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

אותי ככה אבל הוא לא הוריד לי את זה עד לבסוף... גרביונים ותחתונים" (10/13), ות' המשיכה "והוא אמר לי פעם אחת שהוא יביא לי למשל עשרה שקלים, חמישים שקלים ואז אני אתן לו חמישים נשיקות או עשרים נשיקות. ככה הוא אמר לי ובסוף עשיתי לו את זה ואז הוא הביא לי" (10/8-10). חוקרת הילדים לונדון ביקשה שתמשיך ות' ענתה "זהו אין לי עוד... אני יודעת עכשיו על אחים שלי" (עמ' 10), "הנאשם לימד את ב' ונתן לה 5 ש", לימד את א' ואת מ' ונתן להם 5 ש". ת' התבקשה לפרט על קורותיה שלה, חזרה ואמרה שבאותו מקרה בו הנאשם סגר הדלת היא רצתה ללכת "אז הרמתי הגרביונים והוא שוב פעם הוריד לי ואז הרמתי ואז, אז הלכתי לבית" (11/11), ואחר כך הבהירה כי מה שהיה באולם ובעזרת נשים אלו אירועים מימים אחרים (11), ובעצמה הוסיפה כי באותו מקרה של הורדת הגרביון הלכה לבית בוכה "והוא אמר לי לא לגלות, אז לא גיליתי ואבא שלי ואימא שלי לא ידעו, ואז עכשיו הם יודעים" (12/12). בתשובה לבקשת החוקרת להבהרות ופרטים, אמרה ת' כי כאשר הפשיל את הגרביונים נישק אותה במקום הלוא צנוע שאסור לאף אחד לראות, שם עושים "שירותים" והצביעה לכיוון מתחת לבטנה והוסיפה "כאב לי הלב. כאלו זה נראה שזה היה נראה לי שאסור, אבל הוא עשה לי את זה ואימא שלי ואבא שלי לא הסכימו בכלל שיעשה לי דברים כאלה" (14/32). ת' סיפרה עוד שאחרי אירוע זה באולם, הנאשם נתן לה מפתחות של עזרת נשים. נכנסו יחד למקום שליד הספסלים, נישק אותה בפה ובלחיים, יצא להתפנות וכאשר חזר הרוכסן שלו היה פתוח "ואז הוא ניקה הכל עליי... אז הוא הביא לי טישו או שהוא אמר לי לכי תקני טישו, מגבונים או שהוא הביא מגבונים מהשירותים" (19/1-18/34), הוא ניקה עצמו, חזרו לאולם, ביקש ממנה לזרוק זבל, נתן 20 שקל או 5 שקל והלכה הביתה (19). בהמשך הסבירה כי בעת שהותם באולם מישחו הביט דרך החלון, הנאשם קם וסגר החלון "ואז הלכנו ל... ל, לעזרת נשים, כי הוא לא רצה שעוד אנשים יראו אותו. כאילו יראו אותו נוגע ביי" (21/15). עוד אמרה כי בעזרת נשים הושיבה על הספסל ו"הוא ניקה לי במקום שאני אנקה" (22/32), ואחר כך הסבירה כי בעזרת נשים הנאשם הלך לשירותים, בשו בו נטל ידיים, הושיבה עליו כאשר הרוכסן שלו פתוח "ואז התלכלך לי ואז הוא אמר לי לקנות מגבונים..." (23/22). החוקרת ביקשה לדעת מה זה ניקה עליה ות' השיבה כי "הרוכסן שלו היה פתוח, הוא לא ניקה את המקום אז הוא ניקה עליי" (23/34) והוסיפה כי לא ניקה עליה אלא "אני ישבתי עליו ואז... עבר אליי" (24/1), וכאשר נשאלה מה עבר אליה השיבה: "כל מה שהוא לא ניקה" (24/14).

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

והיא ראתה את המקום, רוכסן פתוח, הגוף שלו, ראתה טיפה ואז הוא סגר הרוכסן (24), וכאשר נשאלה כיצד היא יודעת שהיה משהו שהוא ניקה השיבה: "אה, אני פתאום אני נוגעת לי בשמלה או בחצאית ואני רואה שזה רטוב. מרגישה שזה רטוב" (24/34). אחר כך נשאלה אם מישו ראה שהחצאית רטובה וענתה: "רק הוא ראה. לא, כי זה, החצאית הייתה בצבע כחול, אז לא רואים" (25/20).

לבקשת חוקרת הילדים חזרה ת' וסיפרה על אירוע בבית הנאשם, בהיכנסם לבית חששה שמישהו מבני הבית יבוא ויראה, אך הנאשם הרגיעה, אחר כך הושיבה עליו, פנים מול פנים, נישקה בלחי ובפיה ושלת אותה לקנות 2 ארטיקים, אכלו הארטיקים כאשר ישבה על ברכיו, שוב נישק אותה, נתן לה 20 שקל והלכה הביתה (27). כאשר נשאלה אם נישק אותה עם עוד משהו מהפה השיבה שאינה זוכרת (28/27).

בהמשך, ת' הוסיפה ביוזמתה כי במשרדו, הנאשם נישק אותה בלחי ובפה הרבה פעמים, באולם היה אירוע אחד; בעזרת נשים פעמיים או שלוש; ובביתו פעם אחת; (ופתיחת רוכסן פעם אחת (33)). כאשר התבקשה לומר מתי הייתה הפעם הראשונה או האחרונה, ענתה שאינה זוכרת (30), והוסיפה כי הנאשם ביקש ממנה לא לספר וגם מאחותה ב' ביקש שלא לספר. חוקרת הילדים ביקשה לדעת מה היא יודעת על ב', ות' השיבה כי הוא הוריד לה התחתונים, אך לא ראתה, וכאשר נשאלה כיצד היא יודעת השיבה כי "אני ראיתי, ראיתי שהוא עשה לה" (31/23), ותארה כיצד הנאשם הוריד לב' את הגרבוניים ושאל "מאיפה הפצעים האדומים האלו אז אמרנו לו מיתושים" (31/34; 32/1). ת' הוסיפה כי הנאשם נתן לה פעם 200 שקל ואמר לא לבוא יותר (33). לדבריה, עוד ילדים עובדים אצל הנאשם אך לא ראתה משהו אסור, ואילו מאחותה ה' שמעה שהנאשם פתח את הרגליים, נישק אותה ונתן לה כסף (34). חוקרת הילדים עימתה את ת' עם הכחשה אפשרית של הנאשם ושיגיד שנישק כמו סבא וענתה "זה כן. משהו זה... הוא אמר הוא נישק אותי, אז זה כבר דבר לא צנוע" (35/15), וכי לא נכון שהוריה אמרו לה מה להגיד, והוא כן עשה לה את זה (35). לבסוף נשאלה למי סיפרה ואמרה שאמה יודעת הכל, אבל "לאבא שלי לא אמרתי שהוא נישק במקום (מצביעה) שאסור" (37/8).

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

11. חוקרת הילדים קרן לונדון אשר הכינה בזמנו סיכום עדות של ת', התרשמותה ומהימנותה (ת/5) וכן העידה בבית המשפט, ציינה כי לת' שפה דלה אך יכולותיה הכלליות הן ביחס לגילה, חשיבתה קונקרטיית, הרבתה להדגים וניכר קושי בתפיסת רצף וזמנים.

גבי לונדון התרשמה כי ת' חוותה האירועים עליהם סיפרה, וזאת מהנימוקים הבאים: עדות אותנטית, לא מובנית, גלישה מנושא לנושא עם תיקונים ספונטניים; פרטים מהותיים ברורים, הפרידה בין שני אירועים, יש עיגון של מקום ושל מעשים ספציפיים בגופה שלה ושלו וכן רצף התפתחות הגיוני ועקבי; התייחסותה לאינטראקציות בינה לבין הנאשם; זיהוי מאפיינים לפגיעה מינית: שמירת סוד ופיתוי של כסף; לא נמצאה מוטיבציה להפללה והשחרה של הנאשם, אף כי ניכר קושי להבין מעורבות באירועים הקשורים לאחיות והאחים.

12. ב"כ הנאשם טען כי עדות ת' בעייתית מטעמים שונים:

א. אין עיגון בזמן. ב. הגרסה מפוזרת וחוקרת הילדים הייתה צריכה למקדה שוב ושוב כדי לבנות סיפור. ג. המעשים נאמרו כאילו נלמדו בעל פה לפני הכניסה לחקירה. ד. כאשר ת' דיברה על 200 שקל שקיבלה, זהו הסכום שהנאשם נהג לתת למשפחה מדי פעם, ללא קשר לעבודת הילדים.

13. עדות ת' החלה בשיח לא ממוקד על בני משפחה, החשיפה, פניית הוריה אל הנאשם, סיפרה שהיה אירוע אחד באולם, אחר כך אמרה שהיה יותר ^{אירוע} אחד; פעם אמרה שאירוע הפשלת הגרביונים היה ביום אחד ואירוע עזרת נשים ביום אחר (ת/5א עמוד 11), אחר כך שינתה ואמרה שזה קרה אותו יום ברצף (18-19). כאשר התבקשה להתמקד ולפרט, אכן הצליחה לעשות כן ותיארה שלושה אירועים עם **מקומות ספציפיים** (אולם, עזרת נשים, בית הנאשם). **פרטים** – החלון והאדם שהגיע; סגירת הדלת, הספסלים בעזרת נשים והחדרון, הגלידות בבית הנאשם; **המעשים** – נשיקות בלחי ובפה, הפשלת בגדים, נשיקה במקום אסור והוראת הנאשם שלא לגלות. צפייה והאזנה לדברים מראים על ספונטניות וטבעיות, הדגמת ישיבה על הברכיים, פנים אל פנים, הגלידות, הפשלת הבגדים ואי הנוחות שזה גרם לה. תיאור הניקוי עם המגבון, הרטיבות שחשה והמבוכה, מלמדים על תיאור

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

חוויתי שאינו נלמד ויש בו אותנטיות. באותם הקשרים ובאותה טבעיות סיפרה כי אחותה היא זו שחשפה הסיפור, קשרה הגילוי (המאוחר) לדרישת הנאשם שלא לספר, סיפרה על דברים ששמעה מפיו הוריה אחרי שהלכו למשרדו (8), ותארה מקרה בו נכתה או לא, כאשר הנאשם נישק את אחותה ב'. מדבריה ברור כי היה שיח משפחתי על כל הפרשה, אך תי' ידעה לומר מה לא סיפרה לאביה ומה כן סיפרה לאמה.

אעיר כבר כאן כי סוגיית זיהום עדות של ילד (שלא העיד בבית המשפט) צריכה להיבחן מתוכה ומברה. מתוכה – בתוכנה, הגיונה ובפרטיה ומברה – מעדויות וראיות אחרות, שהרי ברור שבתוך המשפחה היה שיח מתמשך של כשלושה חודשים טרם פנייה למרכז ההגנה. שית זה נחשף במידה מסוימת בראיות שלפנינו – לא פגע באותנטיות של העדות, בתחושת המבוכה והבושה שחשה תי' באירוע עם הנאשם שפעם תוארה על ידה כ"כאב לב" (14).

האישום השני

14. אישום זה מבוסס על עדותו של יי, יליד שנת 2005, אשר העיד בבית המשפט בהיותו כבן 13.5. יי נחקר על ידי חוקר הילדים יובל פאטר בתאריכים 8.10.2018 ו-24.10.2018. תקליטורי החקירה, התמלולים וסיכומי חוקר הילדים הוגשו כראיות (ת/1-4).

יי העיד חרישית, אמר כי הדברים מביכים (עמ' 5 לפרוטוקול), תיאר את מבנה בית הכנסת – קומה ראשונה בית כנסת והמשרד של הנאשם ושירותים ועוד שתי קומות (6), אינו זוכר מתי הייתה הפגישה הראשונה, אך זוכר כי עמד ליד בית הכנסת, הנאשם קרא לו לסדר את בית הכנסת ושילם לו, כמו כן ביקש שילמד ויגיד משניות ושילם לו ואחר כך היה נועל את דלת המשרד ומנשקו בלחי ובפה: "אני זוכר כמה פעמים שזה היה שבאתי להגיד לו משניות בעל פה ודברים כאלה... הוא ישב ואמר לי שב... ישבתי ואז הוא כזה תפס אותי מהמותניים הושיב אותי עליו, לא זוכר בדיוק. אני זוכר את זה שזה היה משהו אחר. אני זוכר שהוא תפס אותי מהמותניים והושיב אותי עליו... מגעיל" (עמ' 8 שורות 14-20). "לא זוכר בדיוק, אני זוכר שהוא תפס אותי נראה לי עם יד אחת בראש ויד אחת פה במותן והוא נישק אותי בפה" (עמ' 9 ש' 5). כיוון שיי התקשה לומר מתי היו האירועים, הוא התבקש לספר על אירוע אחרון וסיפר כי בשעת ערב היה עם חברים בכלביה שכונתית, הגיעה אחותו ואמרה

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

שהרב (הנאשם) מבקש שיבוא לנקות את בית הכנסת ואז "מהר רצתי", "מהר רצתי כאילו לכיוונו" והסביר כי הנאשם הגיע עם אביו סמוך לכלביה כדי לזמנו לעבודות הניקיון (עמ' 10), ניקה, קיבל תשלום + בונוס 10 ש"ח, הנאשם נישקו בפה והלך הביתה. העד התקשה לזכור, אמר שזוכר דברים אחרים "פעם אחת היה, הוא אמר לי לפני תלמוד משניות ותבוא אליי. אז למדתי משניות בעל פה, באתי אליו, אמרתי לו ואז הוא כאילו תפס אותי מהמותניים והושיב אותי על הברך שלו ואז הוא הכניס את היד שלו לגב שלי, עשה ככה עם היד... בצורה סיבובית עם היד ואז הוא מהר הוריד את זה למטה... את היד שלו, מתחת לתחתון... הוא הזיז את האצבעות ואז הרגשתי כמו רפלקס כזה אז קפצתי ממנו... ואז אם אני לא טועה הוא הביא לי כסף, אמר לי תבוא לפה עוד פעם עם המשניות בעל פה, תלמוד עוד משניות" (עמ' 14 שורות 7-21). העד התבקש ליתן עוד פרטים, התקשה, ובהמשך הסביר כי הרפלקס היה כאשר "הוא הזיז את האצבעות, נגע איפה שמתפנים" (עמ' 17 שורה 27). י" אמר כי מקרה דומה קרה שוב, "אבל איך שהוא הוריד את היד למטה אז קמתי ממנו" (עמ' 20 ש' 20). אחר כך אמר שהיה מקרה אחר עליו "אני לא רוצה להגיד כי זה לא נעים... שהוא הושיב אותי על איפה שהוא מתפנה... הוא היה עם בגדים. הוא הושיב אותי ועשה כל מיני תנועות כאילו אחורה, קדימה והרגשתי כאילו מקל כזה אז קמתי ממנו" (עמ' 23). כיוון שנדרש לעוד פרטים ולשם המקום הזה אמר כי הניח אותו "על הבולבול שלו" (עמ' 24). העד תיאר עוד כמה מקרים בהם ישב על הנאשם, פניו לכיוון ספר, הנאשם נישקו בלחי ובפה, אינו זוכר בן כמה היה, אבל לדבריו זה היה מגעיל (28). בתשובה לשאלות אמר כי האירועים הללו נמשכו 3-4 שנים, אבל אינו זוכר מתי זה התחיל (41, 35). י" העיד כי ב' אחותו חשפה ראשונה ואז הוריו שאלו אותו, סיפר להם אבל לא סיפר הכל (עמ' 32). בבית דיברו על כך פעם אחת בלבד ואביו אמר לא להזכיר הדברים האלה בבית (34). י" אישר כי ילדים נוספים עובדים אצל הנאשם, עזרו לו, אמרו משניות וקיבלו כסף (47-48). הסביר כי הנאשם נעל הדלת במפתח וברח (54-55) והבהיר כי להוריו סיפר על נשיקות ולא סיפר להם על דברים אחרים, עליהם סיפר לחוקר הילדים ובבית המשפט (58). י" נדרש להסביר כיצד הוא זוכר דברים שאירעו לפני שנים אך אינו יכול לתת פרטים על אירועים קרובים יותר, והשיב כי הוא זוכר זאת כי "זה דברים שנשארים על הלב", אבל אם המקרים התרחשו בבוקר, צהריים או ערב, אינו זוכר (61). י" אמר שאף שידע שנשיקה בשפתיים אינה תואמת הלכות צניעות, לא התנגד ולא קיבל הלם, שכן היה ילד קטן (65-66).

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

חוקר הילדים יובל פאטר קבע כי דבריו של י' מהימנים וכי חווה האירועים עליהם סיפר (ת/1, ת/3).

15. הסנגור טען כי עדות י' חסרת עוגנים בזמן, חסרה פרטים, אינה קוהרנטית, מזוהמת בשיח המשפחתי הממושך, ובתיאורים הדומים שמסרו הילדים, והדגיש כי י' עצמו אמר שזכה לנשיקות הערכה רבות בלחי על לימוד משניות, ללא קונוטציה מינית. הסנגור הטעים, כי י' ידע לתאר האירוע האחרון, בו שחה בכלביה, הוזעק לעזור לנאשם בניקיון בית הכנסת, ולדבריו מיהר ורץ למלא המשימה – וכך לא מתנהג מי שהרב מבצע בו מעשים מגעילים ואסורים כפי שתאר, ותיאור תמים זה מלמד על אופי הקשר וניקיונו.

16. י' העיד בצמצום, מבוכה, בקושי ניכר שתיאר קשר מתמשך וטוב עם הנאשם במשך מספר שנים בהם שמח לעזור בניקיון, שינן משניות, קיבל תמורה, תמיד נענה לזימון ופעמים רבות קיבל תשומת לב ונשיקות. י' סיפר על מספר מקרים בהם הנאשם נישקו בפיו והיה בכך משהו מגעיל, ועל שני מקרים בהם הושיבו על ברכיו, הכניס יד לתוך בגדיו ואף נגע סמוך לפי הטבעת, דבר שגרם ל"רפלקס", רתיעה אינסטינקטיבית. דברי העד אכן אינם מעוגנים בזמן, אך כן מעוגנים במקום (משרד הנאשם), ביחסים מתפתחים, תיאור עם פרטים (מקום, שולחן, ספר, כיסא, צורת ישיבה, צורת מגע) המלווים בתחושות (גועל, רפלקס). בעדותו לא הייתה מגמה של הגזמה או רצון להפליל, לא ניכר כעס, ולהיפך, מבוכה, בושה וקושי, הקשר עם הנאשם היה חשוב לי' ולמשפחה העניק לו דמי כיס ומכאן ניתן גם להבין את הלהיטות למהר להזמנתו של הנאשם לבוא ולעזור בניקיון.

האישום השלישי

17. אישום זה מבוסס על עדותו של א' בן ה-8.9 שנחקר על ידי חוקרת הילדים שרון ספז (תקליטור ת/6; תמליל ת/6א; סיכום חקירה ת/6).

לאחר צפייה בתקליטור וקריאת התמליל, אסקור תחילה את הדברים עליהם סיפר: לדבריו, הנאשם "נוגע בילדות... בילדים... עושה להם דברים לא צנועים ונועל את הדלת... להרבה בנות" וכאשר

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

נשאל מניין הוא יודע, השיב "כי אמא שלי ואבא שלי... כאילו איתו" (עמ' 5 לתמליל). בהמשך אמר שהנאשם עשה לו "שתי פעמים" דברים לא צנועים, "הוא שתי פעמים נישק" (6/11), התבקש לספר על הפעם האחרונה, אמר שאינו כל כך זוכר (6/32), והתבקש לספר מה כן זוכר והיכן זה היה והשיב "בתוך המשרד שלו... הוא גם נעל את הדלת... הוא נגע לי במקומות לא צנועים" (7), כאשר התבקש לפרט, סיפר כי כאשר נכנס למשרד "הוא הוציא איזה פתק אחד של קריאה, הוא נעל את הדלת... ואז הוא נגע לי במקומות לא צנועים" (7/25). בהמשך (עמ' 13) הבהיר כי מדובר בקריאת קלף, הנאשם הושיבו על ברכיו אך לא הצמידו בין רגליו (14). חוקרת הילדים ביקשה מא' לפרט מהם המקומות הלא צנועים והוא הגיב: "אבל אסור להגיד את המקומות האלה" (8/6), וכאשר התבקש להצביע על המקומות, הראה כללית ובמבוכה ניכרת לכיוון החלק התחתון של הגוף, וכי נגיעות הנאשם בו היו הן מעל הבגדים והן מתחת כאשר ישבו אחד ליד השני (9). א' נשאל מה הרגיש כאשר היד נכנסה מתחת לבגדים, השיב "במקומות לא צנועים וזה" (10/17) ואז הזיז עצמו והוא הזיז את ידו. א' העיד כי רק לאימו סיפר שנאשם נישק אותו והיא לא אמרה כלום, ועל הכנסת היד מתחת לבגדיו לא סיפר לה. עוד הוסיף, כי הנשיקה הייתה במשרדו, על הלחי, ונראה לו כי זה היה בגיל 7 (12). כאשר נשאל מה הנאשם אמר לו כאשר נישקו, ענה: "הוא אמר לי אל תגלה לאף אחד" (13/12), וכיוון שקרא יפה נתן לו 5 ש"ח ולקח למרות של רצה לקחת, כי חזן שכנע אותו (15).

חוקרת הילדים קבעה כי דבריו של א' מהימנים וחווה האירועים עליהם סיפר (ת/6).

18. א' דל ביטוי, שקט, סיפר בקושי ובמבוכה על פגישותיו עם הנאשם במשרדו מאחורי דלת נעולה, לצורך קריאת קלף (של מזוזה – כדברי הנאשם). דבריו מינימליסטיים, לא מובנים ולא נלמדים, ידע לתאר שתי סיטואציות במקום ובפרטים, האחת – בה ישבו אחד ליד השני; השנייה – כאשר הנאשם הושיבו עליו, פעם אחת נישק בלחיו ובפעם האחרת נגע בגופו מעל ומתחת לבגדים, והורה לו לא לספר. תיאור הילד חוויתי ואותנטי, לא ניכרת מגמת הפללה, וכאשר נשאל שוב ושוב אם הוחזק בין הרגליים, שלל זאת.

האישום הרביעי

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

19. אישום זה מבוסס על עדותה של ה' בת 12, שנחקרה על ידי חוקרת הילדים קרן לונדון (תקליטור ת/ב7; תמלול ת/א7; סיכום חקירה ת/7).

לאחר צפייה בתקליטור וקריאת התמליל, אסקור תחילה את הדברים עליהם סיפרה: אחיה הם שהכירו את הנאשם והם עזרו לו, ומה עשה לה? "... נגע בגוף... מתי שהייתי בכיתה ה... הוא נגע לי כאילו הוא נגע לי בגוף, כאילו בחצאית מאחורה הכניס היד שלו" (ת/א7 עמוד 5 שורה 16) (הדגימה נגיעה מעל החזה). כאשר התבקשה לספר על הפעם האחרונה שקרה משהו עם הנאשם, אמרה כי זה קרה כשהייתה בכיתה ה, נגע מאחור בגרביונים "הכניס את היד" (6/11), והוסיפה: "הכניס את היד לחצאית, אחרי זה נגע... מישש את זה ככה" (הדגימה פתיחה וסגירה של אצבעות כף היד), הושיבה עליו, חיבק ונישקה בשפתיים, וכאשר הגיע מיששו הוא הפסיק לנשק (6). ה' התבקשה להתמקד באירוע ראשון וסיפרה כי קודם לכן נגע באחיה הקטנים ובאשר לה בפעם הראשונה במשרדו, סגר הדלת, חיבק אותה, הרים אותה והושיבה על ברכיו, נישקה בשפתיים וביקש שתנשקו גם (עמ' 8-9). אחר כך סיפרה שהראתה לו מבחנים ודיברו על פרשת שבת, ובשלב מסוים "דחף אותי שאני אשב עליו" (10/32) וכאשר רצתה לקום, החזיק אותה חזק. כאשר התבקשה שוב (על ידי החוקרת) להתמקד, סיפרה כי אחרי שעזרה לנאשם בניקיון, במשרדו "הכניס את היד לבפנים מאחורה... ונגע לי בגרביונים" (12/6-8), ואז ניסתה להזיז את ידו והוא ו"הוא לא נתן לי" (12/23), והיד שלו הייתה מעל הגרביונים ולא מתחת, תוך שהם מדברים (12), ואז נתן לה כסף, ובעת ש"נישק אותי הוא אמר לי אל תגלי להורים שלך שאני עושה לך את זה. הוא אמר מבטיחה? ואחרי זה... הביא לי כסף ואחרי זה הלכתי", והוסיפה כי אם תגלה "יקרה משהו" (עמ' 13). ה' נשאלה שוב על נגיעה בגוף מקדימה והדגימה שזה נגיעה על הבגדים באזור החזה (13-14). ה' סיפרה והדגימה כי ראתה פעם שאחיה ב', ת' וא' היו אצל הנאשם והוא חיבק אותם (15). ה' סיפרה על החשיפה, וכי הוריה שאלו כל אחד לחוד, והיא סיפרה על האירועים לאמה ולא לאביה כי "אסור להגיד לו דברים כאלה" (18).

חוקרת הילדים קרן לונדון קבעה כי דבריה של ה' מהימנים ותווה האירועים עליהם סיפרה (ת/7).

20. ה' מדברת בצמצום, אינה ממוקדת, סיפרה על כמה אירועים, מהם ניתן להבין כי הייתה כמה פעמים במשרד הנאשם, עזרה בניקיון, דיברו על פרשת השבוע ואף על מבחניה, פעם אחת מישש לה

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

בחזה ופעם נוספת מאחור, נגע בגרביונים – בשני המקרים לא מתחת לבגדים. יש עיגון של מקום, מיקום הגוף עם הדגמה והצבעה. חרף שיח משפחתי, התיאורים אינם מובנים, לא נלמדים ועל כן הם ספונטניים ומלמדים כי חוותה אירועים אלה.

גרסת הנאשם

21. הנאשם, רב נשוא פנים, איש חינוך וראש קהילה, העיד כי לפני כשנתיים פנתה אליו אם הילדים בעניין שלום בית עם בעלה המכה, הבעל סרב לבוא, לכן הפנה אותה למשטרה או לרבנות. אחר כך דיווחה לו כי המכות חדלו, אך הבעל משפילה לפני הילדים (450).

המשפחה אומנם לא חברי קהילה, אך היא משפחה במצוקה ולבקשת הגבאי נתן להם תלושים, ולעיתים נטל 100-200 ₪ מקופת בית הכנסת ונתן לאם הילדים. האם שלחה את הילדים אליו לעזור ולעבוד וסיפרה לו שהם אוהבים אותו כמו סבא, וכך אכן התנהג, הבנות הקטנות ת' ובי "היו באים לפעמים והיו חושבים באמת כמו שהסבא שלהם אני גם כן חשבתי כמו סבא שלהם, לעזור להם כמו סבא שלהם, לפעמים היו יושבים אפילו על ברכיים והרבה פעמים היו בוכות או שקיבלו מכות מאבא שלהן או קיבלו מכות מהאחים הגדולים שלהן ואני הייתי מנסה לעודד אותן לפעמים נותן נשיקה כמו שאני נותן על, על על המצח. או על הלחי..." (17-452/13). הילד י' בא הרבה, ניקה ולמד וקיבל תמורה ולפעמים נשיקה. הנאשם זכר המקרה בו י' נקרא אליו מהכלבייה, ניקה יפה את בית הכנסת, קיבל 15 ₪ + 10 ₪ בונוס ונשיקה על הלחי (455). העסיק ילדי המשפחה (ואחרים) בניקיון בבית הכנסת, וכן בלימוד משניות, ונתן תמורה פעוטה של 5-10 שקלים וכדי לעודדם היה מלטף ולפעמים נותן נשיקה, על המצח או על הפנים, כמנהג תרבותי של יהודי מרוקו, נהג לחושב ילדים על הברכיים, לתת ממתקים ומתנות קטנות (9-448).

הנאשם העיד כי לא היו לו כוונות מיניות כלשהן ופרט לנשיקות על הלחי והושבה לפעמים על הברכיים, לא נגע בילדים או בילדות, והסביר כי בגיל בת מצווה ממילא אינו יכול לנגוע בילדות מבחינה הלכתית (456) ולה' אמר זאת במפורש. אף פעם לא נעל דלת משרדו ואין אפשרות לסגור המשרד מבפנים (עם בריח) (478) והסיפור של ת' על עזרת נשים לא היה כלל, ואין שם ספסלים ואין חדר סמוך (שם נטען לאירוע).

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

לדבריו, אחרי פסח 2018 אמר לבנות שלא יבואו יותר כי הן כבר גדולות ועדיף שיעזרו להורים, אך האימא המשיכה לשלוח אותן כי אמרה "שאני סבא שלהם אבל אני לא סבא שלהם. אני לא, לא, אף בת בשכונה לא קיבלה ממני נשיקה אפילו על הלחי" (10-457/9), והמשיך והסביר כי נתן להן כסף כל חודש 40 שקל כדי שיעזרו לאימא (458).

הנאשם העיד, כי כאשר ההורים הגיעו למשרדו, חש פחד בגלל שבעבר הפנה את האימא למשטרה, והאבא אמר לו ששמע כי נישק את הבנות והבנים ובתגובה "אמרתי לו סליחה, לא רציתי אפילו להמשיך איתו, כן סליחה אם קרה דבר כזה, סליחה, לא רציתי גם שיהיה סכסוך בינו לבין אשתו עוד יותר" (5-458/3). ובמקרה נוסף, אחרי ימים ספורים, אבי הילדים צעק עליו לפני אנשים כי יהרוג אותו וגרם לו להלם. אחרי זמן מה התקשר ויינברג מ"עמודים בקהילה", זימנו למתנ"ס ברמות ד', הנאשם אישר לויינברג שאכן נתן נשיקות ולפעמים הושיב על הברכיים, וויינברג הסביר לו שזה לא צנוע אצל אשכנזים מחמירים. על מנת למנוע פרסום שיש בו חילול השם, הסכים להנחיית ויינברג לפנות לפסיכולוג, מימן התשלום נפגש עמו ונתקל באיש מוזר. הנאשם סיפר לפסיכולוג שהוא מתנהג כרב נוגע (ולא מתנכר), הפסיכולוג כתב דו"ח והעבירו לויינברג, ואז הנאשם זומן שוב לויינברג שאמר לו כי הכל בשליטתו והורה לו להתרחק מבית הכנסת לכמה חודשים "... ואנחנו נטפל בעניין הזה שהדברים לא ילכו, לא יתפרסמו ולא כלום ורק תתחרט על מה שהיה. אמרתי לו אני מתחרט שנגעתי, שנתתי נשיקה לילדות בדבר כזה הוא אמר לי אבל ההורים אמרו לי עוד דברים, אמרתי זה בטוח לא נכון. כל זה שקר. לא היה כלום... אמר לי זה הכל בשליטה אין שום בעיה רק לא תהיה שם כמה חודשים מאחרי כיפור" (6-462/1).

בתשובה לשאלות נוספות אמר הנאשם כי ביתו נמצא במרחק כמה דקות הליכה מבית הכנסת; אישר כי אחת הבנות ישבה על ברכיו כאשר היו לבד, הדלת טרוקה אבל לא נעולה (482) והכחיש לגמרי סיפור על הגלידות. חזר ואישר כי לא היו עוד בנות (מלבד בנות המשפחה) שבאו לנקות, וזאת עקב כך שהתקרב למשפחה והאימא אמרה שהוא כמו סבא (495), והכחיש כי אמר להורים שהיה לו יצר הרע (498). עוד תאר כיצד ביום שישי אחד ב' הייתה במשרדו, הושיבה על ברכיו כדי שתקרא קלף במזווה, אמה פתחה הדלת וראתה אותה על ברכיו, ולא הופתעה כי ראתה הילדה כמה פעמים על ברכיו (499-50). לדברי הנאשם לא היה נותן נשיקות לנכדות של חבר, אף לפני בת מצווה, כי זה לא צנוע אבל אימן

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

של הילדות אמרה לו שהוא כמו סבא (502), ובהמשך הוסיף כי החליט שאחרי פסח (2018) לא רוצה יותר נשיקות שלא יבואו, וכיוון שהמשפחה התרגלה וביקש להפסיק "הם בנו ממש תיק גדול נגדי כדי להרוס לי את החיים על כל החסד שעשיתי להם" (505/25). שוב ושוב הסביר כי לנשק נכדות זה בסדר, אך לא ילדות אחרות כי זה לא צנוע (506).
באמרתו במשטרה (ת/9) הכחיש הנאשם כל החשדות שיוחסו לו וסרב לענות על חלק מהשאלות, בעצת פרקליטו. עם זאת, אישר פגישה עם הרב ויינברג ועם פסיכולוג, ואמר שהסכים לטיפול כי להימנע מפרסום שזה חילול השם (ת/9, עמ' 8).

הערכת גרסת הנאשם

22. הנאשם העיד בהתרגשות רבה וניכר כי המעמד קשה לו וחורה לו, שכן להשקפתו הוא קרב משפחת מצוקה שאינה מבני קהילתו, תמך בהם, לימד הילדים והעסיק אותם והם גמלו לו בעלילות. גרסתו לא הייתה סדורה, לעיתים מבולבלת, ויש קושי לקבלה. בעדות במשטרה הכחיש הנאשם כי נישק את הילדים בלתי ובפה או כי הושיבם על ברכיו, כמו כן הכחיש מעשים אחרים שיוחסו לו. הנאשם הסביר בעדותו בבית המשפט כי הובהל במפתיע למשטרה, לא היה מרוכז, פרקליטו ייעץ לו לשמור על זכות השתיקה, וכאשר רצה ליתן אמרה נוספת, סדורה, חוקרי המשטרה נמנעו מכך. בתשובתו לכתב האישום אישר הנאשם, כי מדי פעם נישק את ת' וי' על הלחי. בעדותו בבית המשפט הוסיף ושינה ואמר כי הושיב את ת' וא' על ברכיו, כמו סבא. יש בכך גרסה מתפתחת.
הילדים העידו כי הנאשם היה נועל מבפנים דלת משרדו. הנאשם שלל זאת וטען שלא עשה כן ולא ניתן לעשות כן, שכן אין בריח בחדר, אולם עד ההגנה אושרי בלחסן, עוזרו של הנאשם העיד כי קיים בריח פנימי בדלת המשרד (עמ' 551 לפרוטוקול). הורי הילדים העידו כי למחרת החשיפה פנו לנאשם והטיחו בפניו כי פגע בב'. לדבריהם הנאשם אמר שהיה לו יצר הרע וביקש סליחה. הנאשם הכחיש ואמר כי השיב להם שנהג בילדים כמו סבא אוהב, אך למחרת בא לביתם בניסיון הידברות.
והוא עיקר, הנאשם זומן לפגישות בארגון "עמודים בקהילה", ומעדותו שלו עולה כי לאחר שיחה ראשונה, הסכים להנחיתם להיפגש עם פסיכולוג ואף לממן עלות פגישה זו ואת חוות דעת שייתן הפסיכולוג. יתרה מכך, הנאשם הסכים להוראת-עצת אנשי "עמודים בקהילה" להתרחק מקהילתו

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

וסביבתו לתקופה מסוימת. הנאשם טוען כי עשה כל זאת על מנת להימנע מפרסום שהוא כ"שפיכות דמים", אולם מי שחף מכל עבירה, חטא ועוון ונוהג כמו סבא המנשק בלחי, היה מכחיש נגיעות מיניות מכל וכל, לא היה מסכים לפגישה עם פסיכולוג ועוד לקבל את העצה-הוראה כי עליו להיענש בהרחקה מהקהילה. זוהי התנהגות של מודה במקצת, שיש בה תחושת אשמה ברורה שאף מהווה תמיכה בעדויות הילדים.

עדויות ההורים וסוגיית זיהום העדויות

23. סוגיית הזיהום רבת חשיבות, שכן חלפו שלושה חודשים בין מועד החשיפה למועד חקירת הילדים במרכז ההגנה ופתיחת החקירה המשטרתית. אתיחס לדברי ההורים והילדים בנושא השית ההדדי והמשפחתי.

האם העידה עוד כי מספר ימים לפני החשיפה הייתה לה תחושת אי נוחות בקשר בין הנאשם לבין בנותיה, כי **"באחד הימים שאני באתי למשרד שלו אז ב' הייתה שם בפנים ואז הוא סגר עם הו ואז אני ידעתי שהוא נמצא שם, שהיא נמצאת שם אצלו ודפקתי ואמרתי 'ריבוננו של עולם למה הוא לא פותח?' ובדיוק היא הייתה עם גרביון ותחתון למטה, אז הוא הרים לה את זה מה ואז הוא פתח"** (261/17-19). אירוע זה לא נזכר באמרתה, ולדברי העדה השוטרים אמרו לה לא להגיד את זה (261). בחמשך הבהירה שראתה שהגרביון של ב' בסדר ואילו הנאשם **"מבוהל כזה"** (263/1-262/31). מכאן, ניתן להבין כי לליבה של האם החלו להתגב מחשבות ותחושות אי נוחות ולכן ביקשה שהבנות לא ילכו אל הנאשם לקבל כסף שהובטח להן (פרוטוקול עמ' 260). הנאשם העיד כי ביום שיש, ימים ספורים לפני הפיצוץ (כלשונו), הגיעה אם הילדים למשרדו וראתה שב' יושבת על ברכיו לקריאת אותיות מזוזה (עמ' 499-500). קרי, הנאשם אישר בעדותו מפגש זה שתאורו בפי האם לא היה סדור.

24. אבי הילדים, אשר העיד בסערת רגשות, סיפר כי ערב אחד (תחילת יולי 2018) ביקש מבתו ב' לפנות לרב חזן ולקבל כסף שהבטיח לה. ב' סרבה, אמרה שהנאשם **"עושה דברים לא צנועים"**, וברחה לחדר. ואז, לקח ילד ילד לחדר בנפרד ושאל מה קרה (9-178). אחר כך הבהיר כי ביום החשיפה הוא עצמו דיבר עם הבנים ואשתו עם הבנות (205). למחרת, ההורים פנו לנאשם והטיחו בפניו רק מה

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

ששמעו מבת אחת, ב', ולדברי האב הנאשם רעד ואמר "היה לי יצר הרע" (154). לאחר מכן ובעצת רב אחר, פנו ל"עמודים בקהילה" ושתיים מבנותיו, ב' ות', דיברו עם גולדשמיט, שלא בנוכחות האב (-165 6) אלא בנוכחות האם (235). לדבריו, הילדים שמעו הסיפור אחד של השני אחר ש"חקרנו אותם" והוסיף כי הנושא עלה בבית במהלך שלושת החודשים, אבל לא כל כך בין הילדים (9-208). האב העיד עוד כי י' בנו סיפר לו בעת החשיפה כי הנאשם נישקו בפה וחשיבו עליו והורה שלא לספר (8-157), והוא עצמו לא ביקש מי פרטים (205). א' בנו סיפר שהנאשם היה סוגר חדלת, ומבתו ה' שמע כי הכניס לה ידיים ונישקה בפה (172).

25. אם הילדים אמרה כי לאחר שבי חשפה הנושא, הבנות סיפרו לה בפירוט, לחוד, אחת אחרי השנייה, כשהן מבוהלות ומפחדות, על מעשי הנאשם, הבנים לא שיתפו פעולה, לכן ביקשה שידברו עם אביהם (265), כמו כן הוסיפה שבעת החשיפה הייתה בושה, היה קשה להרגיע את הילדים שבכו והאשימו את עצמם (6-265). עוד העידה, כי לאחר החשיפה הלכה עם בעלה לנאשם, בעלה הטיח בפניו כי נגע בילדה אחת, הנאשם רעד, ביקש סליחה ואמר שהיה לו יצר הרע (268). שני ההורים העידו כי יום יומיים אחרי פגישה זו, הנאשם הגיע אל ביתם כדי לדבר, אך האב גירש אותו בצעקות (הנאשם אישר בעדותו שני מפגשים אלה). האם הוסיפה, כי ההורים רצו לוודא שהדברים אכן ארעו, על מנת שלא לסבך את הנאשם, לכן תחקרו את הילדים יותר מפעם אחת (280-279). עוד העידה כי כאשר פנו ל"עמודים בקהילה" גולדשמיט נפגש עם ב' לחוד ועם ת' לחוד, בנוכחותה (296). באשר ליום החשיפה הוסיפה כי "אחרי שדיברתי אני לבד עם כל ילד וילדה, אחרי זה עשינו שיחה ביחד" (317/33). האם הוסיפה עוד כי בעת החשיפה י' סיפר כי הנאשם הושיבו עליו, ניענע והוא הרגיש "את הזה שלו" (257). ה' אמרה שהכניס ידיו ונגע לה בכל הגוף. מ' וא' אמרו שליטף אותם אבל לא הפשיטם. ת' סיפרה לה בעת החשיפה, כשהיא רועדת, על שני אירועים, אחד מהם בחדר קטן, הפשיטה מבגדיה והרטיב אותה ושלה אותה לקנות מגבונים. השני, בביתו (9-258).

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

26. סוגיית הזיהום נוגעת בשוליה בטענה כי מדובר בעלילה שנועדה להוציא כספים מהנאשם. לטענת העלילה אין יסוד. כל בני המשפחה, אף שלא היו חברי קהילת הנאשם, התברכו בהכרות ובקשר עמו. הוא קרבם, נתן להם תמיכה, סיוע חומרי, קרב את הילדים, העסיקם מדי פעם ונתן להם מתנות קטנות. האם אף התייעצה עם הנאשם על יחסיה עם בעלה, ונוכח הערכתם הרבה לרב, שגמל להם טובות, לא עלה על דעתם לטפול עליו סיפורים כאלה, מכאן גם נקל להבין המבוכה וההלם בעת החשיפה. ההורים מיהרו להתייעץ טלפונית עם רב אחר שהציע להם לפנות לנאשם לבירור, והם אכן עשו כן. אחר כך ייעץ להם לפנות ל"עמודים בקהילה". ההורים היססו להוציא הסיפור מגדרה של המסגרת החרדית מחשש שהדבר יבאיש את ריחם, ינדה אותם ואת ילדיהם, ורק לאחר היסוסים שנמשכו כשלושה חודשים פנו למרכז ההגנה, תחילה טלפונית (וגם שם היססו וחששו כעדות רוני ליברמן) ובהמשך בפגישה ישירה. ההורים הסבירו כי חששם היה כפול, הן נזק בקהילה והן נזק לילדים שיצטרכו לדבר בנושא ולעסוק בו שוב ושוב.

27. עובדתית, החשיפה הייתה עקב תגובה של ב' (שלא העידה) ותגובת שרשרת של שאר הילדים באותו ערב. ההורים דיברו עם כל ילד לחוד, אך היה גם שיח משפחתי. עם זאת, אין ראייה כי ההורים ישבו עם כל ילדיהם או עם חלקם ביחד ודיברו בנושא. בחלוף מספר ימים, הגיעו שתי בנות המשפחה עם ההורים ל"עמודים בקהילה", שם סיפרה כל אחת לחוד, על פגישותיה עם הנאשם. כאמור, בחלוף כשלושה חודשים הייתה חקירה על ידי חוקרי ילדים. אין לפנינו ראיות כי היה שיח משפחתי מתמשך בעניין, אולם מדברי ההורים עולה כי הטינה והכעס כלפי הנאשם היו שם. השיח המשפחתי קיבל ביטוי בעדות של כל אחד מהילדים:

ת' סיפרה כי הגיעה למרכז ההגנה בגלל ש"איש אחד נגע בנו", וכי סיפרה לאמה מה קרה אחרי שאחותה (ב') סיפרה, ות' אף ידעה שהוריה פנו לנאשם כדי לברר ומה הייתה תגובתו (פחד) והיא יודעת גם על אחיה והוסיפה כי הנאשם ביקש ממנה (וגם מאחותה ב') לא לספר, ושמעה, אף שלא ראתה, כי הנאשם הוריד לבי את התחתונים, אחר כך תיקנה שכן ראתה. כמו כן שמעה מאחותה ה' על מה עשה לה הנאשם (סעיף 10 להכרעת הדין).

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

י' העיד כי לאחר החשיפה סיפר להוריו על מעשי הנאשם, אך לא הכל, בעיקר על נשיקות. אמו העידה שסיפר יותר.

א' אמר כי הנאשם נוגע בילדים וילדות והוא יודע זאת מהוריו (סעיף 17 להכרעת הדין).

עם זאת, כל אחת מארבעת עדויות הילדים שנפרסו לפניי, מתארת אירועים נפרדים, על חוויות שחוו, נגיעות שהיו, המלוות בהבעת תחושות והדגמות. חוקר וחוקרות הילדים היו ערים לאפשרויות זיהום וחרף זאת מצאו העדויות מהימנות. הבנות דיברו לעיתים בלשון רבים – ומכאן שהיו מודעות שגם לאחרת יש מה לומר, אולם הן מדברות על אירועים שונים, סיפורים לא מועתקים, לא מובנים ולא סדורים, ועל כן חשש הזיהום מופחת. הניסיון מלמד כי עדויות מועתקות או נלמדות, נאמרות בקלות יחסית, בתחילה, ואילו במקרה שלפנינו, הדברים נאמרו תוך קושי, זהירות ולא מתוך תחושה של רצון להטיח ולהפליל.

28. אין הכרח שזיהום יפסול עדות מלשמש ראיה קבילה ומהימנה (ראה ע"פ 420/09 סעיף 79) ובלבד שהעדויות אותנטיות, מלמדת על חוויה ממשית. כמו כן יש לבדוק האם מדובר בראיה יחידה והאם קיימת תוספת ראייתית הולמת. במקרה שלפניי מתבטא הזיהום בשניים: **האחד**, חלף זמן ניכר מהחשיפה ועד התלונה המפורטת; **השני**, שיחות במשפחה ובפגישות עם גורם חוץ ("עמודים בקהילה"). הילדים, בתומם, לא הסתירו השיחות, העדויות על החשיפה – בה הסתבר כי כמה ילדים מהמשפחה מעורבים – היו אותנטיות ומלוות בבושה, חשש ומבוכה. השיח ההדדי לא גרע ולא שיבש המקרים המיוחדים שתוארו על ידי הילדים. הילדים ניסו לדייק ככל יכולתם בתיאור האירוע, תיאור חוויתי עם הצבעה, ביטוי רגשי או פיזי "**כאב לב**", רטיבות שחשה ת' שהיה צורך לנקותה או תחושה של "מקל כזה" בישבן (י'), ומכאן שמדובר בחוויה ממשית (ראה ע"פ 646/02 קובי נ' מ"י), ועל כן אין בזיהום זה כדי לפסול את עדויות הילדים או לכרסם בהן כרסום ממש.

סיוע

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

29. סעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) תשט"ו-1955, קובע כי אמרה שנגבתה על ידי חוקר ילדים והוגשה כראיה, טעונה סיוע. בפסיקה נקבע כי על ראית סיוע לעמוד בשלושה תנאים מצטברים. **האחד**, לבוא ממקור נפרד ועצמאי; **השני**, ראיה מסבכת הנוגדת את גרסת הנאשם; **השלישי**, על הראיה להתייחס למחלוקת ממשית בגרסאות. בע"פ 4009/90 נקבעה הלכה כי עדויות של ילדים יכולות לסייע זו לזו אם הן מהוות עדויות על מעשים דומים וקיים קשר מוחשי בין המעשים. אומנם מדובר בחריג, אך בחריג זה נעשה שימוש נרחב בפסיקה ובלבד שיש לעדויות עצמן משקל רב (ראה ע"פ 3049/94). ועוד נקבע בפסיקה, כי ככל שמשקלה ההוכחתי של העדות הטעונה סיוע הינו גבוה יותר, כך משקלו של הסיוע הנדרש יהיה נמוך יותר.

מסקנתי הינה כי אין מדובר בעלילת שווא, עדויות שלוש הקטינים שלא העידו הן עדויות מהימנות, הוסר חשש לזיהום ממש, כל עדות ועדות ניתנה באופן עצמאי ומתארת אירועים שונים, העדויות נוגדות גרסת הנאשם ונוגעות ללב המחלוקות בין הצדדים. לפיכך העדויות מסייעות זו לזו. לכך יש להוסיף כי יי העיד בבית המשפט וההתרשמות ממנו ישירה, וגם עדותו תומכת בגרסאות האחרות והאח שהובאו על ידי חוקרי הילדים. חיזוק נוסף ומהותי יש בהתנהגות הנאשם ובתחושת האשם הברורה שלו בהתנהלות מול "עמודים בקהילה".

מחדלי חקירה

30. הסנגורים טענו לשני מחדלי חקירה. **האחד**, הימנעות החוקרים מלהיענות לפניית הנאשם למתן אמרה נוספת שבה יבהיר היטב את גרסתו; **השני**, אי העדת אני "עמודים בקהילה" ויינברג וגולדשמידט, שיכלו לשפוך אור על ההליך בפניהם.

אכן, עדיף היה לו הייתה נגבית אמרה נוספת (שהרי בראשונה שמר הנאשם על זכות שתיקה חלקית) ועדות אנשי "עמודים בקהילה" הייתה יכולה להועיל. המשטרה אכן עשתה מאמץ מסוים לזמנם לעדות, אך זכתה בהתעלמות, אי שיתוף פעולה. לדברי הממונה על החקירה, הניסיון מלמד כי אין נטייה להסכמה לשיתוף פעולה מצד מסגרות חרדיות.

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

עם זאת, אין מדובר במחדל חקירתי היורד לשורשו של עניין, שיש בו לעשות שינוי מהותי או לגרוע מהראיות שכן נפרשו בבית המשפט.

סיכום ומסקנות

31. א. עבירת מעשה מגונה הינה עבירת התנהגות במטרה להשיג גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. קרי, המעשה הפיזי נעשה מתוך יסוד נפשי – כוונה – לגירוי וסיפוק מיני. הנאשם נישק הילדים בלחיים – נשיקות שהן בדרך כלל נשיקות חיבה וללא כוונה מינית. אולם הנאשם נישק גם בפה של כל ילד, הושיב הילדים על ברכיו ונגע בגופם במקומות אינטימיים מעל ומתחת לבגדים. תחושת "המקל" שחש יי כאשר הנאשם הושיבו עליו והתנועע, הרטיבות שחשה תי' בחצאיתה ודרישה שתנקה עצמה, כמו גם נגיעה בגרביונים של ה' ונשיקה בפה של א' – על אלה מלמדים כי המעשים, הנגיעות, הנשיקות, וההושבה על הברכיים היו לצורך גירוי וסיפוק מיני.

ב. באישום הראשון הוכח כי במשרדו בבית הכנסת הנאשם נעל הדלת, הוריד גרביונים של ת', נישק אותה, הפסיק עקב הפרעה של פלוני ואז הובילה ליד עזרת נשים, נישקה רבות, הפשיל גרביונים, הושיבה עליו והרטיבה, אחר כך שלח אותה לקנות מגבונים ולנקות עצמה ואת בגדיה. באירוע נוסף, בביתו, הושיבה עליו ונשק לה בלחי ובפה. כמו כן במקרה נוסף ביקש וקיבל ממנה נשיקות רבות.

באישום הראשון יש להרשיע הנאשם בארבעה מעשים מגונים לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1)(א)(1).

ג. באישום השני הוכח כי הנאשם נישק יי בפיו בשני מקרים, במקרה נוסף הושיבו עליו, הכניס יד מתחת לתחתוניו ומישש סמוך לפי טבעתו. במקרה נוסף הושיב הנאשם את יי על ברכיו עד שיי חש באיבר מינו הזקוף ובתנועות של הנאשם.

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 18-11-31967 מדינת ישראל נ' חזן

באישום השני יש להרשיע הנאשם בארבעה מעשים מגונים לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1)(א).
ד.

באישום השלישי הוכח כי הנאשם הושיב את א' עליו ונגע בחלק התחתון של גופו מעל ומתחת לבגדיו.
לפיכך יש להרשיעו במעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1)(א).

ה. באישום הרביעי הוכח כי הנאשם הושיב את ה' על ברכיו, הכניס ידו מתחת לשמלתה ומישש את גרביוניה. במקרה נוסף הנאשם נישק את ה' בלחייה ופיה.
לפיכך יש להרשיעו בשני מעשים מגונים לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1)(א).

ניתנה היום, ט"ו באלול התשע"ט, 15 בספטמבר 2019, במעמד הצדדים.

יעקב צבן, שופט